

**וְתָא חַוִּי, יֵצֵר טוֹב וַיֵּצֵר הָרַע בְּגִין דְּאִתְיַהֲבַת
 נִזְבָּא בִּינֵיהוּ (נ"א וְנוֹקְבָא אֲתַבְּלִילַת בְּהוּ) וְאִתְקַשְׁרָא
 בַּהֲדִייהוּ, וְלֹא מִתְקַשְׁרָא עַד דְּיֵצֵר הָרַע אֲתַעַר לְגַבְהָ
 וּמִתְקַשְׁרָן דָּא בְּדָא. וְכִיּוֹן דְּמִתְקַשְׁרָן דָּא בְּדָא, בְּדִין
 אֲתַעַר יֵצֵר טוֹב דְּאִיהוּ חֲדוּתָא וְאִיְתִי לָהּ לְגַבְהָ (וּבְדִין
 אֲתִיַּהֲבַת בִּינֵיהוּ לְאִתְקַנָּא, וְעַל דָּא וַיֵּצֵר יְיָ אֱלֹהִים שֵׁם מְלֵא לְגַבְהָ יֵצֵר טוֹב וַיֵּצֵר רַע)
 (ד"א וְלַעֲלִיא סְטָרָא דְצַפּוֹן מִמֶּשׁ דְּאִיהִי חֲדוּתָא בְּלֵא זִזְמָא דְיֵצֵר הָרַע אַחֲרֵי בְּהָ בְּקַרְמִיתָא,
 דְּכַתִּיב, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב) שָׁמְאֵלוּ תַחַת לְרֵאשֵׁי וּלְכַתֵּר וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבַקְנִי, וְאִתְיַהֲבַת בִּין
 יְמִינָא וּשְׁמַאלָא לְאִתְקַנָּא, וְעַל דָּא וַיֵּצֵר יְיָ אֱלֹהִים שֵׁם מְלֵא לְגַבֵּי תְרִין סְטָרִין אֲלִין).**

**אֵת הָאָדָם הָאֵל אֹקִימָנָא. אֲבָל דְּכַר וְנוֹקְבָא בְּחָדָא
 (ד"א וְלֹא הִיוּ) מִתְפָּרְשָׁן לְמַחֲוֵי אַפִּין בְּאַפִּין. מַה
 כְּתִיב עֶפְר מִן הָאָדָמָה הַשְּׂתָא קַיִימָא לְאִתְקַנָּא. תָּא
 חַוִּי אֲתַתָּא כִּד אֲתַחֲבַרַת בְּבַעְלָהּ, אֲתַקְרִיאַת עַל שֵׁם
 בְּעַלָּהּ, אִישׁ אִשָּׁה, צְדִי"ק צְדִ"ק, אִיהוּ עוֹפֵר וְאִיהִי**

לשון הקודש

וְהָמָּה, שְׂוֵצֵר הָרַע אוֹחוּ בְּהָ בַתְּחִלָּה, שְׂכַתוֹב (שִׁיר ב)
 שְׁמַאלוּ תַחַת לְרֵאשֵׁי, וְאַחַר כֵּן וַיִּמְיֵנוּ תַחֲבַקְנִי,
 וְנִתְנָה בִּין יְמִין וּשְׁמַאל לְהוּוֹן. וְעַל זֶה וַיֵּצֵר ה'
 אֱלֹהִים, שֵׁם מְלֵא לְגַבֵּי שְׁנֵי הָעֲדָרִים הַלְלוֹן.

**אֵת הָאָדָם, הָרִי בְּאַרְנוֹ, אֲבָל זְכָר וְנוֹקְבָה
 בְּאַחַד, וְלֹא הִיוּ נִפְרָדִים לְהִיּוֹת פְּנִים
 בְּפְנִים. מַה פְּתוּבָּ? עֶפְר מִן הָאָדָמָה,
 עֲבָשׁוּ עוֹמֵד לְהִתְקִין. בֵּא תְרָאָה,
 בְּשֵׂאֵשָׁה מִתְחַבַּרַת בְּבַעְלָהּ, הִיא נְקִרָאָת
 עַל שֵׁם בְּעַלָּהּ. אִישׁ אִשָּׁה. צְדִי"ק צְדִ"ק.
 הוּא עֶפְר וְהִיא עֶפְר. וְאַזָּן הוּא עֲבִי וְהִיא**

לְמַדְנוּ שְׁצַפּוֹן מִתְעוֹרֵר תְּמִיד לְנִקְבָה
 וְנִקְשָׁר עִמָּהּ, וְלִכְּן נִקְרָאָת אִשָּׁה.

**וְכֵּא וְרָאָה, יֵצֵר טוֹב וַיֵּצֵר הָרַע, מִשּׁוּם
 שְׁהִנְקָבָה נִתְנָה בִּינֵיהֶם וְנ"א שְׁנוֹבָה נִבְלַלַת
 בְּהֵם וְהִתְקַשְׁרָה עִמָּם, וְלֹא מִתְקַשְׁרַת עַד
 שְׂוֵצֵר הָרַע מִתְעוֹרֵר אֲלֵיהֶם וּמִתְקַשְׁרִים זֶה
 בְּזֶה. וְכִיּוֹן שְׂמִתְקַשְׁרִים זֶה בְּזֶה, אִז
 מִתְעוֹרֵר יֵצֵר הַטּוֹב שֶׁהוּא חֲדוּתָא וּמִבֵּיא
 אוֹתָהּ אֲלִיוֹ, וְאַזָּן נִתְנָת בִּינֵיהֶם לְתַמְנָן. וְעַל זֶה
 וַיֵּצֵר ה' אֱלֹהִים שֵׁם מְלֵא אֲלֵיוֹ יֵצֵר טוֹב וַיֵּצֵר רַע)
 וְד"א וְלַמְעַלָּה עַד הַצַּפּוֹן מִמֶּשׁ שֶׁהִיא חֲדוּתָא כְּלִי**

עָפָר. (ד"א ל"ג) (ובדין) אִיהוּ צָבִי וְאִיהִי צְבִיָּה (ד"א כָּמָה דַּאֲתָּ
אָמַר) (יחזקאל כ) צָבִי הִיא לְכָל הָאָרְצוֹת.

כְּתִיב, (דברים טז) לֹא תִטַּע לְךָ אֲשֶׁרָה כָּל עֵץ אֲצֵל
מִזֶּבֶחַ יְיָ אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה לְךָ. אֲצֵל
מִזֶּבֶחַ, וְכִי לְעִילָא מְנִיָּה אוּ בְּאַתֵּר אַחְרָא מָאן שְׂרִיָּה.
אֵלָא הָא אוּקְיָמְנָא אֲשֶׁר דָּא בְּעֵלָה דַּאֲתַתָּא (ד"א ה"א)
אֲתַקְרִיאת עַל שׁוּם בְּעֵלָה אֲשֶׁרָה. (נ"א תרי חם אֲשֶׁר ה"א) וְעַל
דָּא כְּתִיב, (מלכים ב כג) לִבְעַל וְלֹאֲשֶׁרָה. בְּגִין כִּד פְּתִיב
לֹא תִטַּע לְךָ אֲשֶׁרָה כָּל עֵץ אֲצֵל מִזֶּבֶחַ יְיָ אֱלֹהֶיךָ.
לְקַבֵּל (נ"א אֲשֶׁרָה) אַתֵּר דִּתְהוּא מִזֶּבֶחַ יְיָ, דִּתְהָא מִזֶּבֶחַ יְיָ
אִיהוּ קְיָיְמָא עַל דָּא, וְעַל דָּא לְקַבְּלָה לֹא תִטַּע לְךָ
אֲשֶׁרָה אַחְרָא.

תָּא חֲזִי, בְּכָל אַתֵּר כָּל אַנּוּן פְּלַחֵי שְׂמִשָּׂא אֶקְרוּן
עוֹבְדֵי לִבְעַל, וְאַנּוּן דִּפְלַחִין לְסִיחָרָא אֶקְרוּן
עוֹבְדֵי אֲשֶׁרָה, וְעַל דָּא לִבְעַל וְלֹאֲשֶׁרָה, וְאֲשֶׁרָה

לשון הקודש

ועל זה כתוב (מלכים ב כג) לִבְעַל וְלֹאֲשֶׁרָה.
משום כִּד פְּתִיב לֹא תִטַּע לְךָ אֲשֶׁרָה כָּל
עֵץ אֲצֵל מִזֶּבֶחַ ה' אֱלֹהֶיךָ, כְּנִגְדַּד הַמְּקוֹם
שֶׁל אוֹתוֹ מִזֶּבֶחַ ה', שְׁתַּרֵּי מִזֶּבֶחַ ה' הוּא
עוֹמֵד עַל זֶה, וְעַל זֶה כְּנִגְדָּה לֹא תִטַּע לְךָ
אֲשֶׁרָה אַחְרָת.

בַּא רָאָה, בְּכָל מְקוֹם, כָּל אוֹתָם עוֹבְדֵי
הַשֶּׁמֶשׁ נִקְרָאִים עוֹבְדִים לִבְעַל, וְאֵלוֹ

צְבִיָּה, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל כ) צָבִי הִיא
לְכָל הָאָרְצוֹת.

כְּתִיב (דברים טז) לֹא תִטַּע לְךָ אֲשֶׁרָה כָּל עֵץ
אֲצֵל מִזֶּבֶחַ ה' אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה לְךָ.
אֲצֵל מִזֶּבֶחַ - וְכִי לְמַעְלָה מִסְּמֵנוּ אוּ
בְּמְקוֹם אַחֵר מִי הַתִּיר? אֵלָא תַּרֵּי בְּאַרְנֵג,
אֲשֶׁר זֶה בְּעֵלָה, שֶׁהָאֲשֶׁה הִיא נִקְרָאת עַל
שֵׁם בְּעֵלָה אֲשֶׁרָה וְנִיָּא תַּרֵּי חָם אֲשֶׁר ה"א,

אֶתְקַרִי עַל שׁוֹם בְּעֵלָה אֲשִׁר. אִי הָכִי אִמָּי אֶתְעַבֵּר
 שָׁמָּה דָא. אֵלָּא אֲשֶׁרָה עַל שׁוֹם דְּכַתִּיב (בראשית ל)
 בְּאֲשֶׁרֵי כִי אֲשֶׁרוּנִי בְּנוֹת וְהוּא (ד"א קא) דְּלָא אֲשֶׁרוּהָ
 שָׂאר עַמִּין וְקִימָא אַחְרָא תְּחוּתָהּ, וְלָא עוּד אֵלָּא
 דְּכַתִּיב (איכה א) כָּל מְכַבְּדֵיהָ הִזְלוּהָ, וּבְגִין כֶּךָ (נ"א אֶתְעַבִּיד)
 אֶתְעַבֵּר שָׁמָּה דָא, וּבְגִין דְּלָא יתְתַקְפוּן אַנּוּן דְּעַבְדֵי
 שָׂאר עַמִּין עוּבְדֵי עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, וְקַרִינָן
 מְזֻבְחָ דְּאִיהוּ מְאֲדָמָה, דְּכַתִּיב, (שמות כ) מְזֻבְחָ אֲדָמָה וְגו'
 בְּגִינֵי כֶּךָ עֶפְר מִן הָאֲדָמָה.

וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים. (מלה אתפליל אבל ויפח באפיו)
 אֶתְפְּלִיל נְשָׁמַת חַיִּים בְּהָהוּא עֶפְר, בְּנוֹקְבָא
 דְּמִתְעַבְרָא מִן דְּכוּרָא דְּהָא מִתְחַבְּרָן וְאֶתְמַלְיָא הָאִי
 עֶפְר מִכְּלָא, וּמָאִי אִיהוּ, רוּחִין וְנְשָׁמַתִּין. וַיְהִי הָאָדָם
 לְנֶפֶשׁ חַיָּה, הִשְׁתָּא אֶתְתַקֵּן וְקִיָּים אָדָם לְאֶתְקַנָּא
 וְלַמִּיּוֹן לְנֶפֶשׁ חַיָּה.

לשון הקודש

נִתְפַסֵּל הַשֵּׁם הַזֶּה, וּבְדִי שְׁלָא יתְחַזְקוּ
 אוֹתָם שְׁעוּשִׁים שָׂאר עַמִּים עוּבְדֵי עֲבוּדָה
 זָרָה, וְקוּרָאִים מְזֻבְחָ שֶׁהוּא מְאֲדָמָה,
 שְׂפָתוֹב (שמות כ) מְזֻבְחָ אֲדָמָה וְגו'. מְשׁוּם
 כֶּךָ עֶפְר מִן הָאֲדָמָה.

וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נְשָׁמַת חַיִּים – וְדָבָר נִכְלָל.
 אֲבָל וַיִּפַּח בְּאַפּוֹ נִכְלָלָה נְשָׁמַת חַיִּים בְּאוֹתוֹ
 עֶפְר, כַּנִּמְקָבָה שְׂמִתְעַבְרַת מִן הַזְכָּר, שְׁתַּרִי

שְׁעוּבָדִים לְלִבְנָה נְקָרָאִים עוּבְדֵי אֲשֶׁרָה.
 וְלִכּוֹן לְפַעַל וְלֹאֲשֶׁרָה. וְאֲשֶׁרָה נְקָרָאֵת עַל
 שֵׁם בְּעֵלָה אֲשִׁר. אִם כֶּךָ, לָמָּה נִתְפַסֵּל
 הַשֵּׁם הַזֶּה? אֵלָּא אֲשֶׁרָה עַל שֵׁם שְׂפָתוֹב
 (בראשית ל) בְּאֲשֶׁרֵי כִי אֲשֶׁרוּנִי בְּנוֹת, וְהוּא
 וְהָרִין שְׁלָא אֲשֶׁרוּהָ שָׂאר הַעַמִּים וְעוּמְדַת
 אַחְרַת תְּחַתִּיבָהּ. וְלָא עוּד, אֵלָּא שְׂפָתוֹב
 כָּל מְכַבְּדֵיהָ הִזְלוּהָ, וְלִכּוֹן וְנַעֲבָדוּ

השלמה מההשמטות (סימן מ"ד)

אָמַר לִיָּהּ (שיר השירים ז') לְכֹה דוֹדִי נִצָּא הַשָּׂדֶה לְכוּ
 לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לְטַיִל וְאֵל אָשֵׁב תָּמִיד
 בְּמָקוֹם אֶחָד וּמָאִי ל"ב אָמַר לִיָּהּ, אִם בֵּן בֵּן זֹמָא
 מִבְּחוּץ וְאַתָּה עִמּוֹ ל"ב הוּא (וְהוּא) שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם וְהָיוּ
 סְתוּמִים וּבָהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם. וּמָאִי שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם
 אָמַר לִיָּהּ ל"ב נְתִיבוֹת מִשָּׁל לְמַלְךְ שְׁהִיָּה יוֹשֵׁב
 בְּחֻדְרֵי חֻדְרִים וּמִנֵּן הַחֻדְרִים שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם. וְלִכְל
 אֶחָד מִן הַחֻדְרִים יֵשׁ נְתִיב נָאָה לְמַלְךְ זֶה לְהַפְנִים
 (הכל) בְּחֻדְרוֹ עַל דְּרֹךְ נְתִיבוֹת. אָמַר, לֹא נָאָה לוֹ שְׁלֹא
 לְגַלוֹת פְּנִינָיו וּמִשְׁכְּנוֹתָיו וּגְנָזָיו וְחִמּוּדוֹתָיו. אָמַרְתָּ
 לֹא. מָה עָשָׂה, נִגַע בְּבֵת וְכָלֵל בָּהּ כָּל הַנְּתִיבוֹת
 וּמִלְבוּשֵׁיהָ וְהַרוּצָה לְהַפְנִים (ס"א להסתפל בעיניה) בְּפָנִים,
 וְסִתְפַל הִנָּה. וּנְשָׂאָה לְמַלְךְ.

לשון הקודש

אמר לו, שלשים ושתים נתיבות. משל
 למלך שהיה יושב בחדרי חדרים, ומנין
 החדרים שלשים ושתים, ולכל אחד מן
 החדרים יש נתיב, נאה למלך זה
 להפנים (הכל) בחדרו על דרך נתיבות.
 אמר, לא נאה לו שלא לגלות פניניו
 ומשכנותיו וגנזיו וחמודותיו? אמרת
 לא. מה עשה? נגע בבית וכלל בה כל
 הנתיבות ומלבושיה, והרוצה להפנים
 וס"א להסתפל בעיניה בפנים, וסתפל הנה.
 ונשאה למלך.

מתחברים ומתמלא העפר הזה מהכל,
 ומהו? רוחות ונשמות. ויהי האדם לנפש
 תיה - כאן התתקן וקנים אדם להתקין
 ולזון את הנפש תיה.

השלמה מההשמטות (סימן מ"ד)

אָמַר לוֹ, לְכֹה דוֹדִי נִצָּא הַשָּׂדֶה, לְכוּ
 לְקָדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְטַיִל, וְאֵל אָשֵׁב
 תָּמִיד בְּמָקוֹם אֶחָד. וּמָה זֶה לֵב? אָמַר
 לוֹ, אִם בֵּן, בֵּן זֹמָא מִבְּחוּץ וְאַתָּה עִמּוֹ.
 ל"ב הוּא (וְהוּא) שְׁלֹשִׁים וּשְׁתַּיִם, וְהָיוּ
 סְתוּמִים וּבָהֶם נִבְרָא הָעוֹלָם. וּמָהוּ ל"ב?

גַּם נִתְּנָה לוֹ בְּמִתְּנָהּ. וְלַפְעָמִים קוֹרָא אוֹתָהּ
 בְּאַהֲבָתוֹ, (בַּת) אַחֲתִי כִּי מִמָּקוֹם אֶחָד הָיוּ
 וְלַפְעָמִים קוֹרָא אוֹתָהּ בְּתִי, כִּי בָתוּ הִיא. וְלַפְעָמִים
 קוֹרָא אוֹתָהּ אִמִּי. וְעוֹד כִּי אֵין דִּין אִם אֵין חֲכָמָה,
 שְׁהָרִי נֶאֱמָר (מְלָכִים א' ה') וַיִּי נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה. וְאַחַר
 כִּדָּן אֶת הַדִּין עַל מִתְכַּנְּתוֹ דְּכִתִּיב (מְלָכִים ג') וַיִּשְׁמְעוּ
 כָּל יִשְׂרָאֵל אֶת הַמִּשְׁפָּט וְגו' כִּי רָאוּ כִּי חֲכָמָה אֱלֹהִים
 בְּקִרְבּוֹ וְגו'.

וְכֵן חֲכָמָה נָתַן הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁלְמָה,
 שְׁלֹמָה נִשָּׂא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא,
 כִּדְאִמְרֵינוּ, כָּל שְׁלֹמָה שֶׁבָּשִׂיר הַשִּׁירִים קָדַשׁ לְבַד
 מֵאַחַד. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוֹאִיל וְשִׁמְךָ
 בְּשָׁמִי, אֲשִׂיא לְךָ בְּתִי, וְהָא נִשְׁוֹאָה הִיא, אָמַר לִי, וְ
 בְּמִתְּנָהּ נִתְּנָה לוֹ הַשֵּׁם, וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה,

---

 לשון הקודש

בְּקִרְבּוֹ וְגוֹמַר.

וְכֵן חֲכָמָה נָתַן הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
 לְשִׁלְמָה? שְׁלֹמָה נִשָּׂא שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא, כִּמוֹ שֶׁאֲנִי אוֹמְרִים, כָּל
 שְׁלֹמָה שֶׁבָּשִׂיר הַשִּׁירִים קָדַשׁ לְבַד
 מֵאַחַד. אָמַר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוֹאִיל
 וְשִׁמְךָ בְּשָׁמִי, אֲשִׂיא לְךָ בְּתִי, וְהָרִי
 נִשְׁוֹאָה הִיא. אָמַר לוֹ, בְּמִתְּנָהּ נִתְּנָה לוֹ
 הַשֵּׁם, וְה' נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה, וְלֹא פִּרְשׁ.

גַּם נִתְּנָה לוֹ בְּמִתְּנָהּ, וְלַפְעָמִים קוֹרָא
 אוֹתָהּ בְּאַהֲבָתוֹ (בַּת) אַחֲתִי, כִּי מִמָּקוֹם
 אֶחָד הָיוּ, וְלַפְעָמִים קוֹרָא אוֹתָהּ בְּתִי, כִּי
 בָתוּ הִיא, וְלַפְעָמִים קוֹרָא אוֹתָהּ אִמִּי.
 וְעוֹד, כִּי אֵין דִּין אִם אֵין חֲכָמָה, שְׁהָרִי
 נֶאֱמָר (מְלָכִים א' ה') וַיִּי נָתַן חֲכָמָה לְשִׁלְמָה.
 וְאַחַר כִּדָּן אֶת הַדִּין עַל מִתְכַּנְּתוֹ,
 שֶׁכָּתוּב (שם א') וַיִּשְׁמְעוּ כָּל יִשְׂרָאֵל אֶת
 הַמִּשְׁפָּט וְגוֹמַר, כִּי רָאוּ כִּי חֲכָמָה אֱלֹהִים

וְלֹא פִירֵשׁ. וְהִיכֵן פִירֵשׁ, לְהִלְךְ. כִּי רָאוּ כִּי חֲכָמַת
 אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט. (נ"א ונ"א מ'שפוט אלא כל זמן
 שאדם עושה משפט, חכמת אלהים בקרבו) וּמֵאֵי לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט, הָיִי
 אוֹמֵר, שְׁאוֹתָהּ חֲכָמָה שְׁנַתְנָה אֱלֹהִים וְשֶׁהִיא עִמּוֹ
 בְּחִדְרוֹ, הִיא בְּקִרְבּוֹ. זֹאת עֲזָרְתּוֹ וּמְקַרְבָּתוֹ, וְאִם
 לֹא מִרְחַקְתּוֹ, וְלֹא עוֹד אֵלָּא מִיִּסְרָתוֹ, דְּכִתִּיב (ויקרא
 כ"ו) וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אֶף אֲנִי: (עד כאן מההשמטות)

וַיִּבֶן יי אֱלֹהִים, אוֹף הָכִי נָמִי בְּשֵׁם מָלֵא, דְּהָא אֲפָא
 וְאֲמַא אֶתְקִינּוּ לָהּ עַד לָא אָתַת לְבַעְלָהּ. אֶת
 הַצֵּלַע כְּמָה דְאֵתִי אֲמַר, (שיר השירים א) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאזָה
 בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם, אֶסְפַּקְלִרְיָאָה דְלֹא נִהָרָא, אֲבָל אֲפָא
 וְאֲמַא אֶתְקִינּוּ לָהּ לְאֶתְפִּיִסָא בַעְלָהּ בַּהֲדָה.

וַיִּבְנֶה אֶל הָאָדָם. מֵהָכָא אוֹלִיפְנָא דְבַעָאן אֲפָא

לשון הקודש

וַיִּבֶן ה' אֱלֹהִים. אֶף כָּאן גַּם כֵּן בְּשֵׁם
 מָלֵא, שְׁהָרִי אֲפָא וְאֲמַא הִתְקִינּוּ אוֹתָהּ
 עַד שְׁלֵא בָאָה לְבַעְלָהּ. אֶת הַצֵּלַע, כְּמוֹ
 שְׁנֹאֲמַר (שיר א) שְׁחֹרָה אֲנִי וְנֹאזָה בְּנוֹת
 יְרוּשָׁלַם, אֶסְפַּקְלִרְיָאָה שְׁלֵא מְאִירָה.
 אֲבָל אֲפָא וְאֲמַא הִתְקִינּוּ לָהּ שְׁיִתְפִּיִס
 בַּעְלָהּ עִמָּה.

וַיִּבְנֶה אֶל הָאָדָם, מֵכָאן לְמַדְנוּ
 שְׁעֲרִיכִים אֲפָא וְאֲמַא שֶׁל הַכְּלָה

וְהִיכֵן פִירֵשׁ? לְפָנָיו, כִּי רָאוּ כִּי חֲכָמַת
 אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט. וּמָה זֶה
 מִשְׁפָּט? אֵלָּא כֹּל זְמַן שְׁאָדָם עוֹשֶׂה מִשְׁפָּט, חֲכָמַת
 אֱלֹהִים בְּקִרְבּוֹ וּמָה זֶה לַעֲשׂוֹת מִשְׁפָּט? הָיִי
 אוֹמֵר, שְׁאוֹתָהּ חֲכָמָה שְׁנַתְנָה אֱלֹהִים
 וְשֶׁהִיא עִמּוֹ בְּחִדְרוֹ, הִיא בְּקִרְבּוֹ. זֹאת
 עֲזָרְתּוֹ וּמְקַרְבָּתוֹ, וְאִם לֹא – מִרְחַקְתּוֹ,
 וְלֹא עוֹד אֵלָּא מִיִּסְרָתוֹ, שְׁכִתוּב (ויקרא כו)
 וַיִּסְרְתִי אֶתְכֶם אֶף אֲנִי: ע"כ מההשמטות.

וְאָמַר דְּבַלְהָ לְאַעֲלָה בְּרִשׁוֹתֶיהָ דְּחָתָן. כְּמָה דְּאֵת
 אָמַר, (דברים כב) אֵת בְּתִי נָתַתִּי לְאִישׁ הַזֶּה וְגו'. מִכָּאן
 וְאֵילָךְ בְּעֵלְהָ יִיתִי לְגַבְהָ, דְּהָא בֵּיתָא דִּילָהּ הוּא
 דְּכִתְיִב, (בראשית כט) וַיָּבֹא אֵלֶיהָ. וַיָּבֹא גַם אֶל רַחֵל,
 בְּקַדְמוֹתָא וַיְבָאָהּ אֶל הָאָדָם דְּעַד הָכָא אֵית לְאֵמָא
 וְלְאֵמָא לְמַעַבְדָּא, לְבַתָּר אֵיתוּ יִיתִי לְגַבְהָ וְכָל בֵּיתָא
 דִּילָהּ הוּא, וַיִּטּוֹל רִשׁוֹת מִינָהּ.

וְעַל דָּא אֶתְעַרְנָא דְּכִתְיִב, (בראשית כח) וַיִּפְגַּע בְּמָקוֹם
 וַיִּלָּן שָׁם, דְּנָטִיל רִשׁוֹ בְּקַדְמוֹתָא. מִכָּאן
 אוֹלִיפְנָא דְּמָאן דְּמִתְחַבֵּר (דף מט ע"ב) בְּאַנְתֵּיתִיהּ בְּעִי
 לְמַפְגַּע לָהּ וְלִבְסָמָא לָהּ בְּמַלְיָן, וְאִי לָאוּ לָא יִבִּית
 לְגַבְהָ. בְּגִין דִּיהָא רַעוּתָא דְּלַהוֹן בְּתַרְדָּא בְּדָלָא אַנְיָסוּ.
 וַיִּלָּן שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ, לְאַחֲזָאָה דְּאַסִּיר לִיהּ לְבַר
 נֶשׁ לְשִׁמְשָׁא עַרְסִיָּה בִּימָמָא. וַיִּקַּח מֵאֲבִי

לשון הקודש

וְעַל זֶה הֵעֲרַנּוּ, שְׂכַתוֹב (שם כח) וַיִּפְגַּע
 בְּמָקוֹם וַיִּלָּן שָׁם, שְׁנַטִּיל רִשׁוֹת בְּהַתְחַלָּה.
 מִכָּאן לְמַדְנַג, שְׂמִי שְׂמִתְחַבֵּר בְּאַשְׁתּוֹ,
 צְרִיךְ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנָּה וּלְשַׁמַּח אוֹתָהּ
 בְּדְבָרִים, וְאִם לֹא – שְׁלֹא יִלּוֹן אֲעֵלְהָ,
 כְּדִי שִׂיחֵיהּ רַעוּן שְׁלָהֶם פְּאָחַד כִּלְאֵי אַנְס.
 וַיִּלָּן שָׁם כִּי בָא הַשָּׁמֶשׁ, לְהִרְאוֹת
 שְׂאָסוּר לוֹ לְאָדָם לְשַׁמֵּשׁ מִסְתּוֹ בֵּינוּ.

לְהַכְנִיסָהּ בְּרִשׁוֹתוֹ שֶׁל הַחָתָן, כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר (דברים כב) אֵת בְּתִי נָתַתִּי לְאִישׁ
 הַזֶּה וְגו'. מִכָּאן וְאֵילָךְ בְּעֵלְהָ יִבּוֹא אֵלֶיהָ,
 שְׁהָרִי הַבֵּית הוּא שְׁלָהּ, שְׂכַתוֹב (בראשית כט)
 וַיָּבֹא אֵלֶיהָ. וַיָּבֹא גַם אֶל רַחֵל. בְּהַתְחַלָּה
 וַיְבָאָהּ אֶל הָאָדָם, שְׁעַד פְּאָן יֵשׁ לְאֵמָא
 וְלְאֵמָא לְעִשׂוֹת, אַחַר כֵּךְ הוּא יִבֹּא אֵלֶיהָ,
 וְכָל הַבֵּית שְׁלָהּ הוּא, וַיִּטּוֹל רִשׁוֹת מִמֶּנָּה.

הַמָּקוֹם וַיֵּשֶׁם מִרְאֲשׁוֹתָיו, הָבָא אוֹלִיפְנָא דְאַפִּילוּ יְהוֹן
 לְמַלְכָּא עֲרִסֵי דְדַהֲבָא וְלְבוּשֵׁי יָקָר לְמִיבְתָּא בְּהוּ
 וּמְטְרוֹנִיתָא תְתַקֵּין לִיהּ עֲרִסָא מִתְתַקֵּן בְּאַבְנִין, וְשִׁבּוּק
 דִּילִיָּה וַיֵּבִית בְּמָה דְאִיהִי תְתַקֵּין דְכְּתִיב וַיִּשְׁכַּב
 בַּמָּקוֹם הַהוּא.

תָּא חָזִי, מַה כְּתִיב הָבָא וַיֹּאמֶר הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם
 וְגו'. הָא בְּסִימּוֹ דְמַלְיָן לְאַמְשָׁכָא עֲמָה
 חֲבִיבוֹתָא, וְלְאַמְשָׁכָא לָהּ (עֲמָה) לְרַעוּתִיהּ לְאַתְעָרָא
 עֲמָה רְחִימוֹתָא. חָמֵי בְמָה בְּסִימִין אֲנּוּן מַלְיָן, בְּמָה
 מַלְיָ דְרְחִימוֹתָא אֲנּוּן, עֲצָם מַעְצָמֵי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרֵי,
 בְּנִין לְאַחֲזָאָה לָהּ דְאֲנּוּן חַד וְלֹא אִית פִּירוּדָא
 בִּינֵיהוּ בְּכֻלָּא.

הַשְּׁתָּא שְׂרֵי לְשַׁבְחָא לָהּ. לְזוֹאת יִקְרָא אִשָּׁה דָּא
 הִיא דְלֹא יִשְׁתַּבַּח בְּנוֹתָהּ. דָּא הִיא יִקְרָא
 דְבֵיתָא פְּלַחוֹן נָשִׁין נְבִיָּה פְּקוּפָא בְּפִנֵי בְנֵי נָשָׂא. אֲבָל

לשון הקודש

לְהַמְשִׁיךְ עֲמָה חֲבִיבוֹת וּלְהַמְשִׁיךְ אוֹתָהּ
 (עֲמָה) לְרַצוֹנוּ לְעוֹרֵר עֲמָה אֲהֲבָה. רָאָה
 בְּמָה עֲרִיבִים אוֹתָם דְבָרִים, בְּמָה דְבָרֵי
 אֲהֲבָה הֵם, עֲצָם מַעְצָמֵי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרֵי,
 כְּדֵי לְהִרְאוֹת לָהּ שְׁחָם אֶחָד וְאֵין פִּירוּד
 בִּינֵיהֶם בְּכֻלָּא.

עֲכָשׁוּ מִתְחִיל לְשַׁבַּח אוֹתָהּ – לְזוֹאת
 יִקְרָא אִשָּׁה. זֶה הִיא שְׂלֵא יִמְצָא כְמוֹתָהּ,

וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיֵּשֶׁם מִרְאֲשׁוֹתָיו,
 כָּאֵן לְמַדְנּוּ שְׂאֵפְלוּ יְהִיו לְמַלְךְ מְטוֹת וְהֵב
 וְלְבוּשֵׁי כְבוֹד לְלוֹן בְּהֵם, וְהַמְלִיכָה תְתַקֵּין
 לוֹ מִטָּה מִתְקַנְתָּ מֵאַבְנִים – יַעֲזֹב אֵת שְׁלוֹ
 וַיְלוֹן בְּמָה שְׁהִיא תְתַקֵּין, שְׁכַתוֹב וַיִּשְׁכַּב
 בַּמָּקוֹם הַהוּא.

כֵּאֵן רָאָה מַה כְּתוּב כָּאֵן, וַיֹּאמֶר הָאָדָם
 זֹאת הַפַּעַם וְגו'. הָרֵי עֲרִיבוֹת שֶׁל הַדְּבָרִים

לִזְוֹת יִקְרָא אִשָּׁה שְׁלִימוֹ דְכֻלָּא לִזְוֹת וְלֹא לְאַחֲרָא.
כֻּלָּא הוּא מְלִי רְחִימוּתָא כְּמַה דְאַתְּ אָמַר, (משלי לא)
רְבוֹת בְּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאַתְּ עָלִית עַל כָּלָנָה:

עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ
וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד, כֻּלָּא לְאַמְשַׁכָּא לָהּ בְּרְחִימוֹ
וְלֹא תִדְבַקָּא בַּהֲדָה, כִּיּוֹן דְאַתְעַר לְגַבְהָ כָּל מַלְיָן אֱלִיִּן,
מַה כְּתִיב וְהִנְחָשׁ הָיָה עָרוֹם וְגו'. הָא אֲתַעַר יַצַּר הָרַע
לְאַחֲרָא בְּהָ בְּגִין לְקַשְׂרָא לָהּ בְּתִיאֻבְתָּא דְנוּפָא
וְלֹא תַעֲרָא לְגַבְהָ מַלְיָן אַחֲרֵינִין דִּי יַצַּר הָרַע אֲתַעֲנַג בְּהוּ.

עַד לְבַתָּר מַה כְּתִיב וַתֵּרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ
לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאָוֶה הוּא לְעֵינַיִם וַתִּקַּח מִפְּרִיֹו
וַתֹּאכַל, קְבִילַת לִיָּה בְּרַעְיוֹתָא וַתִּתֵּן גַּם לְאִישָׁה עִמָּה
(ויאכל) הָא כְּדִין הוּא אֲתַעֲרָא לְגַבְהָ בְּתִיאֻבְתָּא (נ"א

לשון הקודש

כתוב? והנחש היה ערום וגו'. הרי
התעורר יצר הרע לאחוז בה כדי לקשרה
בתאות הגוף ולעורר אליה דברים
אחרים שיצור הרע מתענג בהם.

עד שלאחר כך מה כתוב, ותרא
האשה כי טוב העץ למאכל וכי תאוה
הוא לעינים, ותקח מפריו ותאכל.
קבלה אותו ברצון, ותתן גם לאישה
עמה ויאכלו. הרי אז היא התעוררה
אליו בתאוה להתעורר ולהתלוו רצון

זוהי כבוד הפית, כל הנשים לפניך
קוף בפני אדם. אבל לזאת יקרא
אשה - שלמות הכל. לזאת ולא
לאחרת. הכל הוא דברי אהבה, כמו
שנאמר (משלי לא) רבות בנות עשו חיל
ואת עלית על כלנה.

על כן יעזב איש את אביו ואת אמו
ודבק באשתו והיו לבשר אחד, הכל
להמשיכה באהבה ולהדבק עמה. כיון
שעורר אליה כל הדברים הללו, מה

בְּתַאוּבָתָא) לְאַתְעָרָא (נ"א לְמִיָּהֵב) לִיָּה רְעוּתָא וְרַחֲמוּ, דָּא
 מְלָה לְאַחְזָא עוּבְדָא לְבְנֵי נָשָׂא פְּגוּנָא דְלַעִילָא.
 אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אִי הָכִי בְּמַאי נּוֹקִים לִיָּה לְעִילָא
 יַצֵּר הָרַע דְּאַחִיד בֵּהּ פְּנוּקְבָא, אָמַר לִיָּה, הָא
 אַתְעָרָא אֶלִין לְעִילָא וְאַלִין לְתַתָּא יַצֵּר טוֹב וְיַצֵּר
 רַע. יַצֵּר טוֹב מִיְמִינָא וְיַצֵּר רַע מִשְּׂמְאַלָא, וְשְׂמְאַלָא
 לְעִילָא אַחִיד פְּנוּקְבָא לְקִשְׂרָא לָהּ כְּתָדָא (נ"א לְאַתְקִשְׂרָא
 בֵּיה) בְּגוּפָא כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (שיר השירים ב) שְׂמְאַלוּ תַּחַת
 לְרַאשֵׁי וְגו', וְעַל דָּא מְלִין אַתְּפְרִשְׁן לְעִילָא וְתַתָּא
 עַד הָכָא, מְכָאן וְלַהֲלָאָה מְלִין בְּזוּטְרָא (נ"א בְּזוּטָא)
 דְּזִיפְתָא לְזַעֲרִיָּה דְטִינְקוֹן לְפָרְשָׂא מְלָה, וְהָא אַתְעָרוּ
 בֵּיה חֲבַרְיָא.

רַבִּי שְׂמַעוֹן הָוָה אָזִיל לְטְבַרְיָה, וְהוּוּ עַמִּיָּה רַבִּי יוֹסִי
 וְרַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי חֵיָא. אַדְהָכִי חָמוּ לִיָּה לְרַבִּי
 פְּנָחָם דְּהָוָה אֶתִּי. פִּינוֹן דְּאַתְחַבְרוּ כְּתָדָא, נְחַתוּ וְיַתְּבוּ

לשון הקודש

כְּמוֹ שְׂמְאַמַר (שיר ב) שְׂמְאַלוּ תַּחַת לְרַאשֵׁי.
 וְעַל זֶה דְּכָרִים הִתְפָּרְשׁוּ לְמַעְלָה וּלְמַטָּה
 עַד כָּאן. מְכָאן וְהִלָּאָה מְלִים שֶׁל קַטְנוֹת
 וְנִיא בְּשַׂרְפָּן שֶׁל זָפַת לְקַטְנִים שְׂבַעֲרִיסוֹת
 לְפָרֵשׁ הַדְּבָר, וְהָרִי נִתְעוֹרְרוּ בּוֹ הַחֲבַרְיָם.
 רַבִּי שְׂמַעוֹן הָיָה הוֹלֵךְ לְטְבַרְיָה, וְהָיוּ עִמּוֹ
 רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי חֵיָא. בֵּין כֶּךָ
 רָאוּ אֶת רַבִּי פְּנָחָם שֶׁהָיָה בָּא. פִּינוֹן

וְאַהֲבָה, זֶה דְּכָר לְהִרְאוֹת מַעֲשֵׂה לְבָנֵי
 אָדָם כְּמוֹ שְׂלִמְעָלָה.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אִם כֶּךָ, כְּמָה נַעֲמִיד
 אוֹתוֹ לְמַעְלָה יַצֵּר הָרַע שְׂאוּחָו בְּנִקְבָה?
 אָמַר לוֹ, הָרִי הִתְעוֹרְרוּ אֵלָיו לְמַעְלָה וְאַל
 לְמַטָּה, יַצֵּר טוֹב וְיַצֵּר רַע. יַצֵּר טוֹב מִיְמִין,
 וְיַצֵּר רַע מִשְּׂמְאַל. וְשְׂמְאַל לְמַעְלָה אוּחָו
 בְּנִקְבָה לְקִשְׂרָה וְלַהֲתַקְשֵׁר בֵּהּ כְּאַחַד בְּגוּפָא,

תְּחֹת אֵילָנָא חַד מְאִילָנֵי טוֹרָא. אָמַר רַבִּי פְּנִיחָס הָא
 יְתִיבְנָא, מְאִילִין מְלִי מְעֵלְיִיתָא דְאֵת אָמַר בְּכַל יוֹמָא
 בְּעִנָּא לְמִשְׁמַע.

פְּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר (בראשית יג) וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנְּגַב
 וְעַד בֵּית אֵל עַד הַמָּקוֹם אֲשֶׁר הָיָה שֵׁם אַהֲלָה
 בְּתַחֲלָה בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין הָעֵי. וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו, לְמִסְעוֹ
 מִיבְעֵי לֵיהּ. מָאֵי לְמִסְעָיו. אָלָא תְרִין מִטְּלָנִין אֲנֹן.
 חַד דִּידִיהּ וְחַד דְּשְׁכִינְתָּא. דְּהָא כָּל פֶּר נֶשׁ פְּעִי
 לְאַשְׁתְּכַחָא דְכַר וְנוֹקְבָא בְּנִין לְאַתְקַפָּא מְהִימְנוּתָא.
 וּבְדִין שְׁכִינְתָּא לָא אֶתְפְּרָשָׁא מֵיָהּ לְעֵלְמִין.

וְאִי תִימָא מָאן דְּנָפִיק לְאַזְרְחָא דְלָא אֶשְׁתְּכַח דְכַר
 וְנוֹקְבָא, שְׁכִינְתָּא אֶתְפְּרָשָׁא מֵיָהּ. תָּא חֲזִי, הָאֵי
 מָאן דְּנָפִיק לְאַזְרְחָא יִסְדַּר צְלוּתָא קַמֵּי קֳדָשָׁא בְּרִיד
 הוּא. בְּנִין לְאַמְשַׁכָּא עֲלֵיהּ שְׁכִינְתָּא דְמָרִיהּ עַד לָא

לשון הקודש

הם, אחד שלוו ואחד של השכינה, שהרי
 כל בן אדם צריך להמצא זכר ונקבה כדי
 לחזק האמונה, ואז השכינה לא נפרדת
 ממנו לעולמים.

ואם תאמר, מי שיוצא לדרך שלא
 נמצא זכר ונקבה, השכינה נפרדת
 ממנו? בא ראה, מי שיוצא לדרך יסדר
 תפלה לפני הקדוש ברוך הוא כדי
 להמשיך עליו שכינת רבונו עד שלא

שהתחברו כאחד, ירדו וישבו תחת אילן
 אחד מאילני ההר. אמר רבי פנחס, הרי
 ישבנו, מאותם דברים מעלים שאתה
 אומר בכל יום אנו רוצים לשמע.

פתח רבי שמעון ואמר, (בראשית יג) וַיֵּלֶךְ
 לְמִסְעָיו מִנְּגַב וְעַד בֵּית אֵל עַד הַמָּקוֹם
 אֲשֶׁר הָיָה שֵׁם אַהֲלָה בְּתַחֲלָה בֵּין בֵּית
 אֵל וּבֵין הָעֵי. וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו? לְמִסְעוֹ צְרִיד
 לְהִיּוֹת! מַה זֶה לְמִסְעָיו? אָלָא שְׁנֵי מִסְעוֹת

יפוק לארְחא בזמנא דאשתכח דבר ונוקבא. כיון
 דסדר צלותיה ושכחיה ושכינתא שרייא עליה יפוק.
 דהא שכינתא אזדווגת בתדיה. בגין דישתכח דבר
 ונוקבא. דבר ונוקבא במתא. דבר ונוקבא בחקלא.
 דהא הוא דכתיב, (תהלים פה) צדק לפניו יהלך וישם
 לדרך פעמיו.

תא חזי, כל (דף נ ע"א) זמנא דבר נש אתעכב בארְחא
 בעי לנטרא עזבדוי. בגין דזווגא עלאה לא
 יתפרש מניה וישתכח פנים בלא דבר ונוקבא. במתא
 אצטריך כד נוקביה עמיה, כל שכן הכא דזווגא
 עלאה אתקשרת ביה. ולא עוד אלא דהא זווגא
 עלאה נטיר ליה בארְחא ולא מתפרשא מניה עד
 דיתוב לביתיה.

בשעתא דעאל לביתיה בעא לחדתא דביתהו
 בגין דדביתהו גרמא ליה החוא (ביתיה).

לשון הקודש

בדרך, ובכל כחו צריך לשמר מעשיו כדי
 שהזווג העליון לא יפרד ממנו, וימצא
 פנים בלי זכר ונקבה. בעיר צריך
 בשנקבתו עמו, כל שכן כאן שזווג
 העליון נקשר בו. ולא עוד, אלא שהזווג
 העליון הזה שומר אותו בדרך ולא נפרד
 ממנו עד שישוב לביתו.

בשעה שנכנס לביתו צריך לשמח את

יצא לדרך, בזמן שנמצא זכר ונקבה.
 כיון שסדר תפלתו ושכחיו ושכינה
 שורה עליו - יצא, שהרי השכינה
 הזדווגה עמו, כדי שימצא זכר ונקבה.
 זכר ונקבה בעיר, זכר ונקבה בשדה. זהו
 שכתוב (תהלים פה) צדק לפניו יהלך וישם
 לדרך פעמיו.

בא ראה, כל זמן שכן אדם מתעכב

זוּנוּנָא עֲלָאָה. כִּיּוֹן דְּאַתָּא לְגַבְהָ פְּעִי לְחֻדְתָּא לָּהּ בְּגִין
תְּרִין גְּוֹוִי. חַד בְּגִין חֻדְוֹתָא דְחַיָּא זְוֹנוּנָא חֻדְוֹתָא
דְּמַצְוָה הִיא וְחֻדְוֹתָא דְּמַצְוָה חֻדְוֹתָא דְּשְׂכִינְתָּא
אִיהוּ.

וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְאַסְגִּי שְׁלוֹם סְתָם (לְתַמָּא) (נ"א לְאַתְתָּא)
הָדָא הוּא דְכְתִיב, (איוב ה) וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם
אֶהְלֶךְ, וּפְקַדְתָּ נֶגֶד וְלֹא תַחֲטָא. וְכִי אִי לֹא פְקִיד
לְאַתְתִּיהָ חֲטָא אִיהוּ. הָכִי הוּא וְדָאִי. בְּגִין דְּגִרַע יְקַר
זְוֹנוּנָא עֲלָאָה דְאַזְדְּוֹנַת בֵּיהּ וְדְבִיתָהּוּ גְרַמָּא לִיהָ. וְחַד
דָּאִי מִתְעַבְרָא אֶתְתִּיהָ זְוֹנוּנָא עֲלָאָה אַרִיקַת בְּהָ
נְשֻׁמְתָּא קַדִּישָׁא דְהָאִי בְרִית אַקְרִי בְרִית דְּקַדְשָׁא
בְרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא בְּעִי לְכַוּנָא בְּחֻדְוֹתָא דָּא כְּמָה
דְּבְעִי בְּחֻדְוֹתָא דְשֶׁבֶת (דְּאֵנִין חֲכִימִין) דְּאִיהוּ זְוֹנוּנָא
דְּחֲכִימִין. וְעַל דָּא וַיִּדְעַתְּ כִּי שְׁלוֹם אֶהְלֶךְ דְּהָא

לשון הקודש

חטא? כך זה בנדאי! משום שגורע כבוד
זווג העליון שהדוונה בו ואשתו גרמה לו.
ואחד - שאם אשתו מתעברת, הזווג
העליון מריק בה נשמה קדושה, שהרי
הברית הזו נקראת ברית הקדוש ברוך
הוא. ועל זה צריך לבנון בחדוה זו כמו
שצריך בחדוה השבת ושל אותם חכמים,
שהוא זווג החכמים. ועל זה וידעת כי
שלום אהלך, שהרי השכינה באה עמך

אשתו וביתו, משום שאשתו גרמה לו
אותו זווג עליון. כיון שבא אליה, צריך
לשמה אותה משום שני מעמים. אחד
משום חדות אותו זווג, חדות המצוה
היא, וחדות המצוה חדות השכינה היא.
ולא עוד, אלא שמרבה שלום סתם
למשהו (נ"א לאשהו). והו שכתוב (איוב ה)
וידעת כי שלום אהלך ופקדת נגד ולא
תחטא. וכי אם לא פוקד את אשתו זה

שְׂכִינְתָא אַתְיָא עִמָּךְ וְשָׂרְיָא בְּבֵיתְךָ. וְעַל דָּא (איוב ה)
 וּפְקַדְתָּ נֹדֶךְ וְלֹא תַחֲטָא. מָאי וְלֹא תַחֲטָא. לְשִׁמְשָׁא
 קַמִּי שְׂכִינְתָא חֲדוּתָא דְמִצְוָה.

בְּגוֹזְנָא דָּא תְלַמִּידֵי חֲכָמִים דְּמִתְפָּרְשֵׁן מִנְשִׁייהוּ כָּל
 אַנּוּן יוֹמִין דְּשַׁבְתָּא בְּגִין לְאַתְעִסְקָא
 בְּאוֹרֵייתָא. זְוּנָא עֲלָאָה אֲזִדְוּוּג בְּהוּ וְלֹא מִתְפָּרְשָׂא
 מִנְיֵיהוּ בְּגִין דְּיִשְׁתַּבַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא. פִּינּוּן דְּעָאל שַׁבַּת
 פְּעִיין תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים לְחֻדְתָּא לְדְבִיתְהוּ בְּגִין יְקַר
 זְוּנָא עֲלָאָה. וְלְכוּזְנָא לְפִייהוּ בְּרַעוּתָא דְּמֵאֲרִיהוּן
 בְּמָה דְּאַתְמַר.

בְּגוֹזְנָא דָּא, תַּאי מָאן דְּאַתְתִּיה בְּיוֹמֵי מְסַאֲבוּ דִּילָה
 וְנָטִיר לָהּ פְּדָקָא יְאוּת. כָּל אַנּוּן יוֹמִין זְוּנָא
 עֲלָאָה אֲזִדְוּוּג בְּחֵדִיָּה דְּיִשְׁתַּבַּח דְּכַר וְנוֹקְבָא. פִּינּוּן
 דְּאַתְדְּכִיַּאת אֶתְתִּיה בְּעֵי לְחֻדְתָּא לָהּ חֲדוּתָא דְּמִצְוָה
 חֲדוּתָא עֲלָאָה. וְכֻלְהוּ טַעְמֵי דְּקָא אַמְרָן בְּתַד דְּרַגָּא

לשון הקודש

תלמידי חכמים לשמת את נשותיהם
 משום כבוד הזווג העליון, ולכונן לבם
 ברצון רבונם כמו שנאמר.
 כמו זה מי שאשתו בימי טמאתה
 ושומר אותה כראוי, כל אותם הימים
 הזווג העליון מזדווג עמו שימצא זכר
 ונקבה. פיון שאשתו נטהרת, צריך
 לשמת אותה שמתת מצוה חדוה עליונה.

ושורה בביתך. ועל זה (סו) ופקדת נוד
 ולא תחטא. מה זה ולא תחטא? לשמש
 לפני השכינה חרות המצוה.
 כמו זה תלמידי חכמים שפורשים
 מנשותיהם כל אותם ימי השבוע פדי
 להתעסק בתורה, הזווג העליון נזדווג
 בהם ולא נפרד מהם פדי שימצא זכר
 ונקבה. פיון שנכנסת שבת, צריכים

סִלְקִין. סִתְמָא דְמִלָּה כָּל אַנּוּן בְּנִי מְהִימְנוּתָא בְּעֵינִין
לְכוּנָא לְפָא וְרַעוּתָא בְּהַאי.

וְאִי תִימָא אִי הָכִי שְׁבַחָא הוּא דְבַר נֶשׁ פִּד נָפִיק
לְאַרְחָא יַתִּיר מִן בֵּיתִיה בְּגִין זְוֹנָא עֲלָאָה
דְּאַזְדְּוֹנַת בְּתַדִּיה. תָּא חֲזִי, בְּזַמְנָא דְבַר נֶשׁ הוּא
בְּבֵיתִיה, עֲקָרָא דְבֵיתָא דְבֵיתִהוּ. בְּגִין דְּשְׁכִינְתָּא לָא
אַתְעֵדִי מִן בֵּיתָא בְּגִין דְּבֵיתִהוּ. כְּמָה דְּתַנִּינן דְּכַתִּיב,
(בראשית כד) וַיְבִיֵאֵהּ יִצְחָק הָאֱהֱלָה שָׂרָה אִמּוֹ, דְּשָׂרְגָא
אַתְדִּלְקַת, מָאִי טַעְמָא בְּגִין דְּשְׁכִינְתָּא אֶתְתַּ לְבֵיתָא.

רְזָא דְמִלָּה אִמָּא עֲלָאָה לָא אֲשַׁתְּפַחַת לְגַבִּי דְכוּרָא
אַלָּא בְּזַמְנָא דְאַתְתְּקַנַּת בֵּיתָא וְאַתְחַבְּרוּ דְבַר
וְנוֹקְבָא, כְּדִין אִמָּא עֲלָאָה אַרִיקַת בְּרַכָּאן לְבְרוּכֵי לוּן.
כְּגִוּוֹנָא דָּא אִמָּא תַתָּאָה לָא אֲשַׁתְּפַחַת לְגַבִּי דְכוּרָא
אַלָּא בְּזַמְנָא דְאַתְתְּקַנַּת בֵּיתָא וְאַתִּי דְבַר לְגַבִּיה

לשון הקודש

כְּמוֹ שֶׁשָּׁנִינוּ, שְׁפַתוֹב (בראשית כד) וַיְבִיֵאֵהּ
יִצְחָק הָאֱהֱלָה שָׂרָה אִמּוֹ, שְׁנַר הַדְּלִיקָה.
מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שֶׁהַשְּׁכִינָה בָּאָה לְבֵית.
סוּד הַדְּבַר – הָאֵם הַעֲלִינָה לָא נִמְצְאָת
אַצֵּל הַזְכָּר אֲלָא בְּזַמֵּן שְׁתַּתְּקַן הַבֵּית
וְהַתְּחַבְּרוּ זְכָר וּנְקֵבָה, וְאִזּוּ הָאֵם הַעֲלִינָה
מוֹרִיקָה בְּרַכּוֹת כְּדִי לְבָרֵךְ אוֹתָם. כְּמוֹ זֶה
הָאֵם הַתְּחַתְּוֹנָה לָא נִמְצְאָת אַצֵּל הַזְכָּר
אַלָּא בְּזַמֵּן שֶׁהַתְּתַקַּן הַבֵּית, וְכֵּן הַזְכָּר

וְכָל הַטַּעַמִּים שְׁאִמְרָנוּ עוֹלִים בְּדַרְגָּה
אַחַת. סִתְמוּ שֶׁל דְבַר – כָּל אוֹתָם בְּנֵי
הָאִמּוּנָה צְרִיכִים לְכוּן לֵב וְרַעוּן בְּזֶה.
וְאֵם תֹּאמֶר, אִם כֵּן, שְׁבַח הוּא שֶׁל
הָאִישׁ כְּשִׁינָה לְדַרְךְ יוֹתֵר מֵאִשֵּׁר
בְּבֵיתוֹ, מִשּׁוֹם הַזְוֹנָה הַעֲלִיּוֹן שְׁמִזְדְּוֹנַת
עִמוֹ – בֵּא רָאָה, בְּזַמֵּן שֶׁכֵּן אָדָם הוּא
בְּבֵיתוֹ, עֲקָר הַבֵּית אֲשֶׁתוֹ, מִשּׁוֹם
שֶׁשְׁכִינָה לָא זָזָה מֵהַבֵּית מִשּׁוֹם אֲשֶׁתוֹ,

דְּנוֹקְבִיָּה וְאֶתְחַבְּרוּ כְּחֵדָּא כִּדִּין אִמָּא תַתָּאָה אֲרִיקַת
בְּרַכָּאן לְבְּרַכָּא לִזְוֵן.

וְעַל דָּא בְּתָרֵי נוֹקְבִין אֶתְעַטֵּר דְּכוּרָא בְּבִיתִיה
כְּגִוּוֹנָא דְּלְעִילָא. וְהִינֵנוּ רָזָא דְּכְתִיב, (בראשית מט)
עַד תֵּאֲזוּת גְּבַעוֹת עוֹלָם. הָאִי ע"ד תִּיאֹיבְתָא דְּגְבַעוֹת
עוֹלָם בִּיה. נוֹקְבָא עֲלָאָה לְאַתְקַנָּא לִיה וְלֹאֲעַטְרָא
לִיה וְלְבְּרַכָּא לִיה. נוֹקְבָא תַתָּאָה לְאַתְחַבְּרָא בִּיה
וְלֹאֲתִזְנָא מִנִּיה.

וְכְּגִוּוֹנָא דָּא לְתַתָּא כִּד דְּכוּרָא אִינְסִיב, תֵּאֲזוּת
גְּבַעוֹת עוֹלָם לְגַבִּיָּה וְאֶתְעַטֵּר בְּתָרֵי נוֹקְבֵי
חַד עֲלָאָה וְחַד תַתָּאָה. עֲלָאָה לְאַרְקָא עֲלִיה בְּרַכָּאן.
תַתָּאָה לְאַתְזִנָּא מִנִּיה וְלֹאֲתַחַבְּרָא בְּהִדִּיָּה. וְיַבְר נָשׁ
בְּבִיתִיה תֵּאֲזוּת גְּבַעוֹת עוֹלָם לְגַבִּיָּה וְאֶתְעַטֵּר בְּהוּ.
כִּד נָפִיק בְּאַרְחָא לָאוּ חָכִי. אִימָא עֲלָאָה אֶתְחַבְּרַת

לשון הקודש

וּכְמוֹ זֶה לְמַטָּה, בְּשׂוֹכֵר נִשְׂא, תֵּאֲזוּת
גְּבַעוֹת עוֹלָם אֵלָיו, וּמִתְעַטֵּר בְּשִׁתִּי
נְקֻבוֹת – אַחַת עֲלִיוֹנָה וְאַחַת תַּחְתּוֹנָה.
הָעֲלִיוֹנָה לְהוֹרִיק עֲלָיו בְּרַכּוֹת,
וְהַתַּחְתּוֹנָה לְהוֹזִין מִמֶּנּוּ וּלְהַתְחַבֵּר עִמּוֹ.
וּבֵן אָדָם בְּבִיתוֹ תֵּאֲזוּת גְּבַעוֹת עוֹלָם אֵלָיו
וּמִתְעַטֵּר בָּהֶם.

בְּשִׂינְיָא לְדַרְךָ לֹא כָּף. הָאִם הָעֲלִיוֹנָה
מִתְחַבְּרַת עִמּוֹ, וְהַתַּחְתּוֹנָה נִשְׂאֲרַת.

לְנִקְבָּה שְׁלוֹ וְהַתְחַבְּרוּ כְּאֶחָד. אִזּוּ הָאִם
הַתְחַתּוֹנָה מוֹרִיקָה בְּרַכּוֹת לְבְּרַךְ אוֹתָם.
וְעַל זֶה הַזְּכָר מִתְעַטֵּר בְּבִיתוֹ בְּשִׁתִּי
נְקֻבוֹת כְּמוֹ שְׁלֹמֶעֱלָה. וְזֶה סוּד הַכְּתוּב
(שם מט) עַד תֵּאֲזוּת גְּבַעַת עוֹלָם. הָע"ד הִנֵּה,
תֵּאֲזוּת שֶׁל גְּבַעוֹת עוֹלָם בּוֹ. נִקְבָּה
עֲלִיוֹנָה לְתַנּוּן אוֹתוֹ וְלְעַטֵּר אוֹתוֹ וְלְבְּרַךְ
אוֹתוֹ, נִקְבָּה הַתַּחְתּוֹנָה לְהַתְחַבֵּר בּוֹ
וְלְהוֹזִין מִמֶּנּוּ.